



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apologia Pro Conscientiis infirmis, Sev Responsio Benigna Pro securitate dictaminis practici super certa probabilitate fundati

**Fibus, Bartholomaeus
Schweitzer, Johannes**

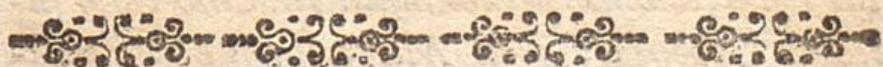
Coloniae, 1682

§. Quartus. Allegatur & refutatur appendix dissertationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39304

est, retractet, moniti Augustiniani memor: *Non dimittitur peccatum, nisi restituatur ablatum.*

Dicit Paternitas Vestra, non est facta injuria saltem formalis: & si qualiscunque ab insciente facta est, revocata est per *Appendicem dissertationis* in pagella postmodum impressam. Videamus, Eximie Pater, & appendicem examinemus.



S. Q U A R T U S.

Allegatur & refutatur appendix dissertationis.

Appendix; quam imprimi curavit Paternitas Vestra, reverita ne praevenirem, à quo sat novit responsa ad lucem jam dudum fuisse parata, sic habet: -

Ne injuria fiat illi, quem in tertia dissertatione frequenter nominavi Opponentem: vel ego arguar malâ fide processisse: te monitum velim, Lector. benevole, quod in dicta dissertatione ex mihi communicato dictatorum exemplari, bonâ fide allegaverim verba, prout expressa inveni. Impressâ autem dissertatione indicatum mihi fuit, in aliis dictatorum exemplaribus haberi hoc modo: precipui patroni sententia negativa sunt Jansenista, inter quos eminent Esc. Pro eadem etiam stat fortiter Prosper Fagnanus Esc. Si iste sit aliorum omnium exemplarium

rium tenor, credibile est, quod mihi subministrata exemplaris scriptor studuerit brevitati, & omisi inhonorificis epithetis, Sinnichio & Montaltio tributis, tanquam ad rem non pertinentibus, existimaverit sensum à dictatore intentum adhuc salvatum iri. Ut ut sit, Opponenti mentem suam interpretanti libenter credam, si unum quod mihi ex aliis restat, dubium ortum sustulerit. Cum enim fateatur Opponens, quod Mercorus sit unus è notatis: ecquâ igitur notâ si non Jansenismi? Concluditur appendix in eo, quod optet Paternitas Vestra conservari pacem inter Religiosos. Rectè habet.

2. *Ne injuria fiat* (ita incipit Paternitas Vestra) Nimiùm atrox facta est. Pergit: *ne arguar malâ fide processisse*. Non arguam: errorem vocabo, si vel hoc agnoscat, & desistat lædere ac vulgare infamatorios libellos, imò & non quærentium manibus obtrudere per officiosum Ordinis sui Licentiatum. Pergit Paternitas Vestra: *indicatum mihi fuit* &c. ego ipse indicavi, cum pro gradu Magisterii obtinendo convenire debui ex recepto more Eximios Magistros sacram facultatem pro tempore regentes, è quibus & Paternitas Vestra est. Controversiæ autem nostræ personalis & privatae, non ego, sed ipsa mentionem injecit, eaque retulit à me responsa, quibus valde percelli apparebat. Pergit Paternitas Vestra: *si iste est sensus*. Quæ sint formalia dictatorum & quis sensus, integræ mentis Lectori satis potest patere ex allegato authentico Instrumento,

mento. Millies legantur & excutiantur dictata mea, & nihil reperietur, quo errorem suum possit obtegere. Unus altervè notatus à me (sed non tamen notâ Jansenismi) est *Baronus & Pseudophilalethes*, de quibus supra.

3. Sed rogo iterum, Eximie Pater: ubi etiam hinc probabilioristica vestra? an non probabilius & tutius erat Viro Religioso, Sacerdoti, & Professore Theologiæ, tam graviter asseveranti, imò & sub juramento coram Paternitate Vestra contestanti, *Prosperum Fagnanum* & qui in dictatis sequuntur, non tantùm à se non affectos notâ Jansenismi, sed id ne in cogitatum quidem venisse: an non, inquam, tutius & probabilius erat, huic absolutam fidem præbere, & sic à criminationibus istis absolvere, cum humili erroris proprii agnitione; quàm pro palliando manifesto errore illam conditionem apponere? *Si iste est tenor, credibile est &c. credam si &c.* non sufficit hæc conditionata revocatio, quæ Lectores suspensos tenet de veritate. Conditio depurata est: revocatio debetur absoluta, ne suspicio contra me maneat in Lectorum animis, & averfio in voluntatibus. *Actore non probante absolvendus est reus.* Et tamen adhuc dicitur, & dicitur de me, & à tali Viro Probabiliorista dicitur: *credibile est si, &c. Credam si, &c.*

4. Pergit se excusare ex eo, quòd *subministrati Exemplaris scriptor, aliter ac dictavi, exceperit, & excepta porrexerit.* Optarem pro inno-

centia Paternitatis Vestrae exhiberi, & in medium produci præclarum hunc discipulum è meis, qui Professoris sui dictata adeò fideliter, (scilicet) ad meam; feliciter ad mentem Paternitatis Vestrae correxit. Si contra me ab ejusmodi vel etiam aliis extimulanda iterum esset, sicut exposuit mihi se extimulatam fuisse Paternitas Vestra (Novi à quibus: de quibus melius fueram promeritus) paulò circumspectius deinceps & cautiùs credat, & probabilioristicae suae meminerit.

5. Quod de *inhonorificis epithetis Montaltio, & Sinnichio tributis*: Respondeo, graviora; si non ex mente Paternitatis Vestrae; at Virorum tamen bonorum justo judicio promeritos fuisse. Ad rem quoque pertinebant epitheta, ut leviculi isti Patroni & aperti Religiosorum hostes & improbi Calumniatores probè dignoscerentur, super quorum autoritate ædificatur probabilioristica ista doctrina & censura. Cætera nihil ad rem.

6. Quod optet Paternitas Vestra inter Religiosos pacem conservari, Opto & ego quàm maximè. Neminem læsi: læsit gravissimè Paternitas Vestra.

7. Denique interrogor, quâ notâ Mercurus notatus fuerit, si non Jansenismi? Responsum est supra, quòd notâ modestiæ & doctrinæ. Et nè quid omittam respondere ad omnia, quæ objecta sunt §. 1. præsentis capituli in eo reprehendor ob læsum *Fagnanum*. Respondeo, non posse mihi vitio verti, si retorqueam in Auctorem, quod malè ipse in nos de *pruritu aurium*.
Possem

Possent plura: sed parco. Hoc magis mirandum, quòd ne *Montalvus* quidem sat habeatur reprehensione dignus. Doctissimos & Religiosissimos Probabilistas Probabiliorista noster dicit esse scelerum Patronos, & religioni sibi ducit infamissimum scurram, reprehensione dignum agnoscere: meque insuper taxandum sumit, quasi inhonorificis epithetis ad rem non pertinentibus eum perstrinxerim.

8. Si de *Sinnichio* non constet Paternitati Vestrae, utrum post Bullam Pontificis docuerit propositiones damnatas: quid tum? Ego plus non dixi, nisi *ominuisse inter Jansenistas*. Si tamen quid docuerit, etiam post damnatas propositiones velit videre Paternitas Vestra, *specimen doctrinae ipsius extat in specimine doctrinae manantis per Belgium ex Universitate Lovaniensi, ab anno hujus seculi quadragesimo quarto usque ad septuagesimum septimum.*

9. Sed ponamus nunc tamen à Paternitate Vestra etiam in appendice contentam fuisse categoricam & absolutam palinodiam & revocationem erroris sui. At quæro, cur appendices ejusmodi haberi non possint? Venales extant libelli infamatorii: sed non appendices. Testes accipio, quamplurimos, qui empturi apud impressorem, nulla exemplaria extare repererunt. Ut multa sunt in speciem.

10. Unum deniq; hinc rogatam velim Paternitatem Vestram, ut velit semper in optimam partem

rem interpretari mea dictata, juxta regulam, quam præscribit Sandæo. Tametsi enim particulam distinctivam, quæ abstergit calumniam, in dictatis omissem, potuissent tamen ac debuissent in eandem interpretationem incidere particulæ ante *Montalium* adhibitæ, scilicet hæ: *quibus adjunxit se*. An non ita Eximie Pater? & hinc desidero monita & leges charitatis Sandæo præscriptas, & principia probabilioristica. Repeto quod supra, quia facilius est præcepta dare, quam observare: imponere aliis onera, quam portare. Judicet prudens Lector.



S. Q V I N T U S.

Fœdæ Adversarii Censuræ in doctrinam probabilisticam & ejusdem Doctores improbantur.

4.



Nimus est, in breve compendium redigere pauca, quæ per gravem injuriam in libellis suis pronuntiat Paternitas Vestra in sanam probabilisticam doctrinam. Ad æquitatem judicii se componat Christianus Lector.

Postquam Paternitas Vestra discursum D. Augustini prolixè allegasset contra *probabilistas Academicos*, quo discursu probat S. Doctor.

in